

Frater Venantius vereeuwigd in Schin op Geul

De aanloop

FON WEUSTEN

Het voorstel om een beeldje van Venantius in Schin op Geul te plaatsen werd al in 1999 binnen het bestuur van de Heemkundevereniging gelanceerd. Aanleiding hiervoor was het feit dat de bekendheid die Schin op Geul in de jaren zestig van de vorige eeuw kreeg door de conference van Wim Sonneveld, in de vergetelheid dreigde te raken.

Er werd ook toen reeds informatie ingewonnen bij Nelly Vincken, die daarop contact opnam met de partner van Wim Sonneveld. De prijs werd geschat op f 25.000,--.

Al spoedig bleek dat er andere prioriteiten waren inzake de openbare kunst in het dorp; uiteindelijk ging de voorkeur uit naar een kunstwerk op de Geulbrug.

Het plan om een beeldje te realiseren bleef sluimeren. En de aanhouder wint.

In 2010 vonden we een enthousiaste Kunst- en Cultuurraad Valkenburg aan de Geul (KCR) bereid om in te stappen in het project en samen met de Heemkundevereniging een werkgroep te vormen. Vanwege de nog lopende projecten van de KCR werd 2014 als richtlijn voor de realisatie vastgesteld. Namens de KCR namen Miel Schreurs en Connie Wezeman plaats in deze werkgroep, terwijl de Heemkundevereniging in eerste instantie werd vertegenwoordigd door Fon Weusten (in de rol van voorzitter) en Wiebe Appelboom (voor de verslaglegging).

De eerste bijeenkomst van de werkgroep heeft plaatsgevonden op 14 november 2011. Een eerste kostenraming, gebaseerd op ervaringen met eerdere projecten, kwam in de buurt van € 18.000,--. Vanwege het feit dat Nelly

Vincken aangaf dat ze het beeld geheel belangeloos wilde maken en we daarnaast de beschikking hadden over een werkgroep Onderhoud, die grotendeels de voorbereidende werkzaamheden kon uitvoeren, kon het bedrag teruggebracht worden tot € 10.000,--.

In maart 2013 was de kick off. De kunstenaar was inmiddels aan de slag gegaan en maakte een eerste ontwerp. De lokatie was bepaald. Een tegenvaller tussendoor was de afwijzing om in aanmerking te komen voor de Rabobank Droomprijs.

Het beeld in wording, gedurende verschillende fases van het creatieproces

Er volgde een periode waarin veel moest worden geregeld: contacten met nabestaanden van Wim Sonneveld, contacten met de pers – die er inmiddels ook al weet van had gekregen – en het pr-gebeuren, werven van sponsors, aanvragen van vergunningen, contacten met gemeente, contacten met de plaatselijke verenigingen, etc. etc.

De onthulling

RALF COUMANS

En dan nadert langzaam “*dé dag*”... De dag waar al die tijd van voorbereiding aan vooraf is gegaan, de dag van de onthulling van het kunstwerk van Frater Venantius.

De laatste weken zijn er nog meerdere overleggen geweest, afspraken bevestigd en voorbereidingen getroffen. De plek waar deze apotheose uiteindelijk moet gaan plaatsvinden is door de gemeente grondig onderhanden genomen, waarbij het hele pleintje opnieuw is bestraat en zelfs vergroot, nieuwe zitbanken zijn geplaatst en de groenvoorziening op orde is gebracht. Onze eigen werkgroep Onderhoud heeft gelijktijdig gezorgd voor de voorbereidende werkzaamheden die er voor het beeld zelf nodig waren, te weten het storten van een fundering en het plaatsen van de sokkel. Om het geheel ook ‘s avonds aantrekkelijk te maken, is er tevens een grondspot geplaatst. Het kunstwerk zelf is pas één dag voor de onthulling op zijn definitieve plek gezet, waarbij een eromheen gezette bekisting ervoor diende te zorgen dat nieuwsgierige blikken nog eventjes geduld moesten uitoefenen.

En dan is het uiteindelijk zover: zaterdag 24 mei 2014. De weergoden zijn ons ook gunstig gezind en zij zorgen ervoor dat regen achterwege blijft.

Terwijl de genodigden in ‘t Geboew worden ontvangen, stromen de toeschouwers langzaam toe. De Breeweg is gedeeltelijk afgezet en dus kan men ongestoord een plekje zoeken. Ook Mannenkoor Inter Nos neemt haar plaats in, alsmede de diverse vertegenwoordigers van de pers, afkomstig van verschillende entiteiten als ANP, Dagblad De Limburger/Limburgs Dagblad, Heuvelland Aktueel, L1 TV, Markant, RKK Kruispunt en TV Valkenburg. Nu is het alleen nog wachten op het arriveren van de gasten.

Behalve kunstenaar Nelly Vincken zijn de volgende personen en organisaties er eveneens bij betrokken geweest:

De werkgroep, namens de Kunst- en Cultuurraad:
Connie Wezeman en Miel Schreurs

De werkgroep, namens de Heemkundevereniging:
Fon Weusten (voorzitter), Jan Hendriks, Marcel Neven, Ralf Coumans en Wiebe Appelboom (verslaglegging)

Werkgroep Onderhoud Heemkundevereniging:
Huub van Weersch, Joep van Weersch en Lambert Straaten

Overige betrokkenen bij de onthulling:
Jo van Aken (foto's en ontwerp uitnodiging) en John van Weersch (ceremoniemeester)

Muzikale omlijsting:
Mannenkoor Inter Nos (o.l.v. Leo van Weersch), Guus Smeets (arrangement) en Martin van Kempen (als frater Venantius)

Sponsors/begunstigers:
Kunst- en Cultuurraad Valkenburg aan de Geul, Heemkundevereniging Schin op Geul, Dorpsraad Schin op Geul/Oud-Valkenburg, Gemeente Valkenburg aan de Geul, De Beitel Grafmonumenten (Rogier Lemmens), Impressions Belettering (Frank Claessens) en Erik Engelen Entertainment (Erik Engelen)

Rond 14.50 uur vertrekt dit gezelschap vanaf ‘t Geboew en loopt – met de ‘frater’ voorop – naar de onthullingsplek. Het is een aangename verrassing om te zien dat de toeschouwers massaal aanwezig zijn en het geeft een goed gevoel te merken dat het leeft onder de mensen, dat men er belangstelling voor heeft; dan weet je in ieder geval dat dit alles niet voor niets is geweest. Op de plek aangekomen neemt vervolgens iedereen zijn of haar positie in en kan begonnen worden met de hele ceremonie.

John van Weersch fungeert als ceremoniemeester en heet iedereen van harte welkom. Vervolgens geeft hij het woord aan Connie Wezeman, die namens de Kunst- en Cultuurraad Valkenburg aan de Geul het woord tot de aanwezigen

richt. Mannenkoor Inter Nos brengt daarna een passende muzikale ode aan de Geul, waarna Fon Weusten als voorzitter van de Heemkundevereniging Schin op Geul in het kort de aanleiding voor en aanloop naar de realisatie van het kunstwerk verwoordt.

Nadat burgemeester Martin Eurlings namens de gemeente Valkenburg aan de Geul nog het woord heeft gekregen, is het tijd voor het *moment suprême*: de daadwerkelijke onthulling. Samen met Isis Eijssen van groep 8 verwijderd hij het doek en wordt het beeld voor het eerst aan het publiek getoond. Een terecht applaus volgt, alsmede het klikken van de camera's van de aanwezige pers.

Om het publiek nogmaals in herinnering te brengen wie de door Wim Sonneveld gecreëerde Frater Venantius ook alweer was, is het hierna de beurt aan Martin van Kempen die, verkleed als Venantius – en tevens 'ter lering ende vermaak' – Sonnevelds bekende liedje "Zeg maar ja tegen het leven" ten gehore brengt.

Uiteraard was het kunstwerk er nooit gekomen zonder fysieke creator: Nelly Vincken-van Hasselt. Zij wordt uitvoerig bedankt voor haar enthousiaste en belangeloze inbreng en door een andere leerling van groep 8, Seth Snouck, in de bloemen gezet. Dat Nelly dit 'project' met veel plezier heeft gedaan is ook te horen in haar dankwoord.

Onthulling beeldje Frater Venantius.

We moesten ons verzamelen in 't Geboew. Daar kregen we een stuk vla en drinken. We vertrokken samen naar het plein met het beeldje. De burgemeester dhr. Eurlings was er ook die heeft ook nog wat gezegd over het beeldje, ik (Isis) mocht met de burgemeester, de voorzitter van de heemkundevereniging, de voorzitter van de Kunst en Cultuurraad en Mevr. Vincken het beeldje onthullen en ik (Seth) mocht de bloemen aan de beeldhouder Mevr. Vincken geven. Er heeft ook iemand Frater Venantius nagedaan met o.a. het liedje "zeg maar ja tegen het leven". Het werd uitgezonden op o.a. L1, TV Valkenburg. We vonden het leuk om erbij betrokken te zijn, het is weer eens iets anders op een zaterdagmiddag. Er kwamen veel mensen op af dat was speciaal voor het dorp.

Gemaakt door: Seth en Isis

Speciaal voor deze onthullingsceremonie is een ander bekend liedje van Wim Sonneveld ("Het dorp") door de Valkenburgse componist Guus Smeets bewerkt. Onder de titel "Och Sjin" wordt dit door Inter Nos, met Marcel Neven als solist, ten gehore gebracht.

Nadat John vervolgens iedereen bedankt voor de aanwezigheid, de genodigden uitnodigt voor een nazit in 't Geboew en Inter Nos afsluit met het Limburgs volkslied, is de ceremonie ten einde en is Schin op Geul een zeer fraai kunstwerk rijker. Zondermeer een grote aanwinst voor het dorp!

De foto's tijdens de onthulling zijn gemaakt door Frans Lussenburg en Jo van Aken, de overige door Fon Weusten.

De kunstenaars

Het fraaie kunstwerk van Frater Venantius is geheel belangeloos gecreëerd door Nelly Vincken-van Hasselt uit Strucht. Toen de werkgroep haar hiervoor benaderde, reageerde zij zeer enthousiast en kwam al meteen met een idee hoe de creatie er in haar ogen uit moest komen te zien.

Deze geestdrift is overigens typisch voor Nelly; zodra zij ergens aan begint, gebeurt dat met volledige toewijding en gedrevenheid. Aan niets is dan ook te merken dat zij de midden tachtig reeds gepasseerd is...

Nelly woont met haar echtgenoot Wim al geruime tijd in Strucht. Uit hun huwelijk zijn twee kinderen en vervolgens drie kleinkinderen voortgekomen. Opgegroeid is Nelly echter in Heerlen, waar zij ook gestudeerd heeft aan de modevakschool. Als lerares modeontwerpen geeft ze in eerste instantie les bij haar thuis, in de periode 1950-1968. Daarnaast heeft ze nog voor de klas gestaan bij de Stichting Vrije Uren in Geleen.

Toch kon zij hierin haar creativiteit niet helemaal kwijt. Zodoende volgde ze van 1960 tot 1965 tevens de opleiding beeldhouwen aan de Stadsacademie voor Toegepaste Kunsten in Maastricht. Haar telkens aanwezige doorzettingsvermogen zorgde ervoor dat de combinatie van lerares, studente en huisvrouw tot een goed einde werd gebracht.

In 1968 nam Nelly een weloverwogen beslissing en stopte met lesgeven, zodat zij zich volledig kon wijden aan enerzijds haar gezin en anderzijds het beeldhouwen. Hierdoor ontwikkelde zij een eigen stijl, waarbij onder andere de impressionistische beeldhouwer Auguste Rodin als één van haar grote voorbeelden gold.

In de loop der jaren zijn haar kunstwerken toch enigszins aan verandering onderhevig geweest. Waar zij vroeger lineair en heel precies was in het scheidingsproces, heeft naderhand de inhoud – het karakter – de overhand gekregen. De fascinatie voor wat alles wat leeft, zowel mens als dier, staat daarbij voorop. Dat is duidelijk te zien aan de diverse kunstwerken die zij gecreëerd heeft, zoals sierlijke ballerina's in verschillende poses, sportfiguren, ingetogen naakten en enkele abstracten. Getuige de vele opdrachten en exposities in Nederland en zelfs enkele in Duitsland, spreken haar creaties de mensen enorm aan. Haar beelden in brons, steen, hout en terracotta zijn te vinden in openbare gebouwen, kerken, scholen, zwembaden en bij particulieren.

Naast het beeldje van De Waterretjes bij de ingang van 't Geboew kan Schin op Geul met Frater Venantius nu genieten van een tweede openbaar kunstwerk van haar hand.

